

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201057
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8823201057.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd sudcom JUDr. Martinom Kopinom v spore žalobcu: UBC 2020, k.s., Tamaškovičova 2742/17, 917 01 Trnava, IČO: 53 151 135, správca konkurznej podstaty úpadcu Silverside, a.s. „v konkurze“, Plynárska 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, právne zastúpený: VIVID LEGAL, s.r.o., Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 36 807 915 proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XXX/XX, C. D., okr. E. F. G., o zaplatenie 2.413,23 eur s príslušenstvom a o zaplatenie zmluvnej pokuty 479,55 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 78,31 eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 21.9.2022 do zaplatenia; to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaná n e m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 23.5.2023 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy - istiny vo výške 2.413,23 eur, zmluvných úrokov vo výške 18,40 % ročne, celkovo vo výške 468,74 eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne zo sumy vo výške 297,59 eur od 1.10.2022 do dňa podania žaloby, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z jednotlivých súm omeškaných splátok uvedených v žalobe, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v žalobe a zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm omeškaných splátok úveru uvedených v žalobe a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je správcom konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. „v konkurze“, na majetok ktorej bol Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.9.2022 sp.zn. 31K/25/2022 vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 zo dňa 29.9.2022. Uviedol, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 589128406 uzavretej dňa 3.7.2017 medzi žalobcom a žalovanou (ďalej len „Zmluva“) poskytol žalobca žalovanej spotrebiteľský úver nasledovne: istina: vo výške 700 eur (článok II. Zmluvy), zmluvný úrok vo výške: 19,42 % ročne (článok II. Zmluvy). Žalovaná úver k dnešnému dňu nesplatila. Dňa 29.9.2022 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.9.2022, sp. zn. 31K/25/2022, ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Silverside, a. s. „v konkurze“. Dňa 4.5.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.4.2023, sp. zn. 31K/25/2022, ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku II. rozhodol o tom, že do funkcie správca ustanovuje spoločnosť UBC 2020, k. s., so sídlom kancelárie: Zelinárska 6, 821

08 Bratislava, číslo správcu: 2009. Žalobca na základe zmluvy poskytol žalovanej úver. Žalovaná sa zaviazala splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 60,00 eur. Žalovaná sa dostala so splácaním úveru do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 22.1.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov žalobcu a súčasne upozornil žalovaného, že si žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 25.10.2020 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovanú, že (i) si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaná v omeškani so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo zmluvy. S poukazom na § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. uviedol, že nakoľko bolo uznesenie o vyhlásení konkurzu zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29.9.2022, účinok zosplatnenia nastal dňa 30.9.2022 ex lege. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru, žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy nezaplatennej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy nezaplatennej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy) a žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy zosplatneného Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy).

3. Žalobca na pojednávaní dňa 11.1.2024 v danej právnej veci prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu, poukazuje na písomné vyhotovenie žaloby a konštatuje, že žalovaná na tento úverový prípad doposiaľ zaplatila 4.921,69 eur. Súdu ešte predkladá listinné dôkazy a to posudzovanie bonity žalovanej, z ktorých vyplýva, že žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a zaviazal žalovanú na náhradu trov konania. Súd ďalej vykonal listinné dôkazy predložené právnym zástupcom žalobcu, o ktorých uviedol, že ich predkladá k preukázaniu skúmania bonity žalovanej zo strany dodávateľa. Súd konštatuje, že tieto listinné dôkazy boli súdu predložené dvojmo a to: žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 3.7.2017, kópia občianskeho preukazu A. B., kópia preukazu poistenca A. B. - Union zdravotná poisťovňa, potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca A. B. a to zamestnávateľa v Rakúsku o priemernom čistom mesačnom plate za posledné tri kalendárne mesiace 1.415,29 eur. Listina v nemeckom jazyku spoločnosti H. I. H., D., pri ktorej súd konštatuje, že aj napriek tomu, že nie v štátnom jazyku, v konaní súdu predložené, tak je z nej zrejmé, že ide o výpis zo mzdového listu za mesiace január až jún žalovanej za rok 2017, tri listiny formátu A4 s hlavičkou J. K. v nemeckom jazyku, z obsahu ktorých vyplýva, že ide o výpis z účtu žalovanej v predmetnej banke v Rakúsku a obsahuje obraty na tomto účte, ako debetné, tak aj kreditné, rovnako výpis z registra L. k prevereniu kredibility žalovanej, výpis z RegisterUverov s.r.o. u žalovanej, výpis správy Registra insolventov žalovanej a výpis klienta A. B. - Bonita klienta pre produkt.

4. Žalovaná sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadrila.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to: Obchodného vestníka č. 194/2022 zo dňa 10.10.2022, časť konkurzy a reštrukturalizácie sp. zn. 31K/25/2022, Obchodného vestníka 187/2022 zo dňa 29.9.2022, časť konkurzy a reštrukturalizácie sp. zn. 31K/25/2022, zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 589128406, sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby - spotrebiteľov, upomienky č. 1 zo dňa 27.8.2020, fotokópie doručenky, poslednej výzvy zo dňa 25.10.2020, fotokópie doručenky, platobnej disciplíny k zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.5.2023, Obchodného vestníka 85/2023 zo dňa 4.5.2023, časť konkurzy a reštrukturalizácie sp. zn. 31K/25/2022, správy z registra úverov, žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru a zistil tento skutkový stav:

6. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 589128406 zo dňa 3.7.2017, uzatvorenej medzi spoločnosťou Silverside, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom vyplýva, že veriteľ sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 5.000,00 eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver splatiť v mesačných 60 splátkach vo výške 128,05 eur, s dátumom prvej splátky 20.8.2017 a termínom konečnej splatnosti 20.7.2022. Celková čiastka na zaplatenie 7.683,00 eur. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 19,62 %, výška úrokovej sadzby 18,40 % ročne, priemerná hodnota RPMN 14,84 %, odplata 18,40 %.

7. Z článku IX. bod 1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 12 % p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

8. Z článku IX. bod 2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú presahovať maximálnu výšku stanovenú nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení, t. j. priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ak tieto sankcie za omeškание dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, nasledujúce sankcie za omeškание od nasledujúceho dňa nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z..

9. Z článku IX. bod 3 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa.

10. Z listiny označenej ako „Platobná disciplína k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 589128406 zo dňa 15.5.2023 vyplýva, že dňa 3.7.2017 bol vyplatený úver v celkovej výške 5.000,00 eur a na splátky úveru boli vykonané úhrady v celkovej výške 1.024,40 eur a to dňa 15.8.2017 suma 128,05 eur, dňa 14.9.2017 suma 128,05 eur, dňa 24.10.2017 suma 128,05 eur, dňa 21.11.2017 suma 128,05 eur, dňa 15.12.2017 suma 128,05 eur, dňa 15.1.2018 suma 128,05 eur, dňa 15.2.2018 suma 128,05 eur a dňa 15.3.2018 suma 128,05 eur.

11. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 22.9.2022, zverejneného v Obchodnom vestníku 29.09.2022 vyplýva, že ním bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu: Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, konkurz uznaný za insolvenčné konanie a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovená JUDr. Alexandra Molnárová, so sídlom kancelárie Kominárska 2,4, 831 04 Bratislava, zn. správcu 1749.

12. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 4.10.2022, zverejnenom v Obchodnom vestníku 10.10.2022 vyplýva, že ním bol namiesto JUDr. Alexandry Molnárovej, so sídlom kancelárie Kominárska 2,4, 831 04 Bratislava do funkcie správcu úpadcu Silverside, a.s. so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 ustanovený JUDr. Jaroslav Jakubčo, so sídlom kancelárie Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica.

13. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 9.3.2023 vyplýva, že ním bol odvolaný JUDr. Jaroslav Jakubčo, PhD. so sídlom kancelárie Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica, zn. správcu: 1680 z funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu: Silverside, a.s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 a zároveň bolo odvolanému správcovi uložené vykonávať činnosti súvisiace s výkonom funkcie správcu, najmä činnosti týkajúce sa správy a ochrany majetku, ktorý podlieha konkurzu a to, až do ustanovenia nového správcu.

14. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 31K/25/2022 zo dňa 24.4.2023, zverejnenom v Obchodnom vestníku 04.05.2023 vyplýva, že ním bola do funkcie správcu úpadcu Silverside, a.s. so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560 ustanovená spoločnosť UBC 2020, k. s., so sídlom kancelárie Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, zn. správcu: S 009.

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17.

22. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

23. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti

splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákona, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 589128406 zo dňa 3.7.2017, uzatvorenej medzi spoločnosťou Silverside, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom vyplýva, že veriteľ sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 5.000,00 eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver splatiť v mesačných 60 splátkach vo výške 128,05 eur, s dátumom prvej splátky 20.8.2017 a termínom konečnej splatnosti 20.7.2022. Celková čiastka na zaplatenie 7.683,00 eur. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 19,62 %, výška úrokovej sadzby 18,40 % ročne, priemerná hodnota RPMN 14,84 %, odplata 18,40 %.

28. Súd, ako už uviedol v predbežnom právnom hodnotení, priznal žalobcovi iba čistý rozdiel medzi poskytnutou istinou úveru 5.000 eur a žalovanou vrátenými 4.921,69 eur do dňa rozhodovania súdu. Pokiaľ ide o tvrdenie o vrátení sumy 4.921,69 eur, toto tvrdenie predniesol žalobca, žalovaná ho nerozporevala, preto si súd osvojil túto skutočnosť ako preukázanú. Súd tak priznal žalobcovi iba čistú istinu poskytnutého úveru, poníženú o čistú vrátenú sumu žalovanou. Súd považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov z nasledujúcich dôvodov: dohodnutú zmluvnú pokutu za omeškanie žalovanej so splácaním splátok považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá neprimeraným spôsobom a duplicitne sankcionuje dlžníka – spotrebiteľa za omeškanie so splácaním. Ide o neprijateľnú podmienku v zmysle OZ, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch, preto súd nemôže takémuto nároku poskytnúť právnu ochranu. Pokiaľ ide o dohodnutý úrok 18,40 % ročne v čase podpisu zmluvy, t. j. 07/2017 pri tomto type úveru spotrebiteľského úveru poskytnutého na 60 mesiacov, je tento dohodnutý úrok v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko v značnej miere prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami v danom čase (priemer bánk za obdobný typ úveru v danom čase 7,13 % ročne, zdroj: www.nbs.sk). Preto súd tento úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd priznal žalobcovi iba čistý rozdiel medzi poskytnutou istinou úveru a celkovou sumou žalovanou vrátenými prostriedkami.

29. Pokiaľ ide o skúmanie bonity, tak túto povinnosť si žalobca splnil. Bonitu skúmal pre banky, aj pre nebankové spoločnosti, ako aj predloženou pracovnou zmluvou a mzdovým listom zamestnávateľa žalovanej v Rakúsku. Pokiaľ ide o priznanie úroku z omeškania, rozdiel medzi istinou a vrátenými prostriedkami predstavuje sumu 78,31 eur, ktorú súd žalobcovi priznal, ale pokiaľ ide o príslušenstvo, tak súd priznal úrok z omeškania len z poslednej omeškanej splátky úveru, ktorý si žalobca nárokoval, od 21.9.2022 do zaplatenia. A to z toho dôvodu, že všetky žalovanou uhradené prostriedky, ktoré žalobca započítaval na rôzne dlhy príslušenstva poskytnutého úveru ako vyplýva z výpisov, tak súd ich započítal na všetky predtým splatné splátky. Preto priznal úrok z omeškania z tejto sumy, len ako keby z poslednej nezaplatennej splátky.

30. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie zastáva názor, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže veriteľ ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na predmetnú zmluvu je preto potrebné aplikovať príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, zároveň je potrebné prednostne aplikovať špeciálne spotrebiteľské právo, predovšetkým zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a to v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ďalej zákon o ochrane spotrebiteľa a v neupravených otázkach Občiansky zákonník. Použitie Obchodného zákonníka prichádza do úvahy len v prípade, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov. Podľa § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia. V Obchodnom zákonníku je síce zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver

poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy. Spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom a má teda prednosť.

31. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

32. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 OZ zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

33. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

34. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 41 OZ).

36. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Preto súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 78,31 eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 21.9.2022 do zaplatenia a žalobu v prevyšujúcej časti z vyššie popísaných dôvodov zamietol.

38. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Pokiaľ ide o priznanie trov konania, je možné konštatovať, že žalovaná bola v konaní prevažne úspešná, mala by mať nárok na náhradu trov konania, ale keďže jej žiadne trovy nevznikli, preto jej ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.